

**TOSHKENT DAVLAT YURIDIK UNIVERSITETI REKTORINING
B U Y R U G' I**

2021-yil 2-iyun

08-145-son

**Тошкент давлат юридик университетида
тьюторлик фаолиятини ташкил этиш тўғрисида**

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 29 апрелдаги “Ўзбекистон Республикасида юридик таълим ва фанни тубдан такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПФ-5987-сон Фармонида белгиланган вазифалар ижросини таъминлаш, Тошкент давлат юридик университетида (кейинги ўринларда – Университет) талабалар билан ишлашни янги тизим асосида олиб бориш, талабаларга таълим олишлари, дарсдан бўш вақтларини мазмунли ташкил этишларига қўмаклашиш, улар билан мулоқот қилишнинг самарали тизимини яратиш мақсадида

БУЮРАМАН:

1. 2021 йилнинг 10 май кунидан бошлаб Тошкент давлат юридик университетида талабалар билан доимий ишловчи тьюторлик лавозими жорий этилганлиги инобатга олинсин.

2. Тошкент давлат юридик университетининг Тьюторлик фаолиятини ташкил этиш тўғрисидаги низом 1-иловага мувофиқ тасдиқлансин.

3. Кадрлар бўлими (А.Матмуротов):

Маънавият ва маърифат маркази (Ш.Пўлотов) билан биргаликда Тьюторларнинг фаолиятини баҳолаш мезонлари ҳамда тьюторларнинг лавозим йўриқномаларини тайёрлаб, кенгаш муҳокамасига киритиш чораларини кўрсин;

Маънавият ва маърифат маркази (Ш.Пўлотов), факультет деканлари билан биргаликда тьюторлик лавозимларини ҳалол, виждонли ва малакали номзодлар билан тўлдириш чораларини кўрсин.

4. Маънавият ва маърифат маркази (Ш.Пўлотов) факультет деканлари билан биргаликда:

тьюторларга ўз фаолиятларини низом талаблари асосида ташкил этишлари учун услубий кўмак кўрсатсин ва уларнинг фаолият самарадорлигини ошириш бўйича тегишли чораларни кўрсин;

тьюторлар фаолияти устидан доимий назорат ва мониторингни амалга оширсин ҳамда мунтазам муҳокама қилиб бориш чораларини кўрсин;

“Электрон университет” маркази билан биргаликда тьюторлик фаолияти бўйича ҳисоботларни электрон равишда асосида ортиқча қоғозбозликларсиз олиш ва таҳлил қилиш тизимини жорий этсин.

5. Проректор А.Хашимхонов тьюторлар фаолиятини самарали ташкил этилиши ҳамда уларнинг белгиланган вазифаларни самарали амалга оширишларига қараб моддий рағбатлантиришга тавсия этилишини назорат қилиб борсин.

7. Проректор вазифасини бажарувчи А.Иминов тьюторлар ўз фаолиятларини самарали ташкил этишлари учун зарур моддий-техник воситалар билан таъминлаш чораларини кўрсин.

8. Тошкент давлат юридик университети ректорининг 2020 йил 18 августдаги 08-141-сон, 2020 йил 4 ноябрдаги 02-174-сон, 2021 йил 9 мартдаги 02-61-сон буйруклари ўз кучини йўқотган деб ҳисоблансин.

9. Мазкур буйруқ бажарилишини назорат қилишни проректор А.Хашимхонов ва проректор вазифасини бажарувчиси А.Иминов зиммасига юклансин.

Ректор

Р.Хакимов

Тошкент давлат юридик
университети ректорининг
2021 йил 2 июндаги
08-145-сон буйруғига
1-ИЛОВА

**Тошкент давлат юридик университетида тьюторлик фаолиятини
ташкил этиш тартиби тўғрисида
НИЗОМ**

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 29 апрелдаги ПФ–5987-сон “Ўзбекистон Республикасида юридик таълим ва фанни тубдан такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги Фармониغا мувофиқ ишлаб чиқилган бўлиб, Тошкент давлат юридик университетида (кейинги ўринларда – Университет) талабалар билан ишлашнинг янги тизими – тьюторлик фаолиятини ташкил этиш тартиби, тьюторнинг асосий вазифа, ҳуқуқ ва мажбуриятларини белгилайди.

2. **Тьютор** – бу университетда фаолият юритадиган юксак ахлоқий фазилатларга эга бўлган ходим бўлиб, ўзига бириктирилган гуруҳ талабаларининг таълим олишларида, шунингдек дарсдан бўш вақтларини мазмунли ташкил этишларида қўмаклашади, уларни Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялаш, бешта муҳим ташаббус доирасида ташкил этилган тўғарак ва клубларга жалб этиш, таълим олиш жараёнида юзага келадиган барча масала ва муаммоларни ўрнатилган тартибда бартараф этишга қаратилган фаолиятни олиб боради.

Тьютор талабаларнинг шахсий ривожланишини йўналтиради ва уларнинг университет, республика ҳамда халқаро танловлардаги муносиб иштироки борасидаги фаолиятига қўмаклашади, шунингдек уларни касбга йўналтириш борасида қўллаб-қувватлайди.

3. Университетда тьюторлар фаолиятига умумий раҳбарликни Ёшлар масалалари ва маънавий-маърифий ишлар бўйича проректор амалга оширади. Маънавият ва маърифат маркази тьюторлар фаолиятини мувофиқлаштиради.

4. Тьюторлар ўз фаолиятида факультет декани, декан ўринбосарларига бўйсунди, уларга ҳамда Маънавият ва маърифат марказига ҳисобот бериб боради.

2-боб. Тьюторлар фаолиятининг мақсад ва вазифалари

5. Тьюторлар **асосий мақсади** – таълим ва тарбия жараёнини самарали ташкил этишда университет ва талабалар ўртасидаги муносабатларни ташкил этиш, талабаларнинг университет ҳаётига мослашишига кўмаклашиш, уларга услубий, ижтимоий ва психологик ёрдам кўрсатиш, танлаган касбларига муҳаббатини ошириш, талабаларнинг дарс машғулотларини ўзлаштиришини таҳлил қилиб бориш ва сифатини ошириш, уларнинг дарсдан бўш вақтларини мазмунли ўтказишларини таъминлаш ҳамда уларнинг ижтимоий аҳволидан доимий хабардор бўлишдан иборат.

6. Тьютор қуйидаги **вазифаларни** амалга оширади:

а) маънавий-маърифий ва ахлоқий-тарбия соҳасида:

“Биринчи курс мактаби” тадбирларини юқори савияда ташкил этиш; талабаларни бешта муҳим ташаббус доирасида университетдаги турли клуб ва тўғараклар фаолиятига кенг жалб этиш, уларнинг ижодий қобилияти ва истеъдодини намоён қилиш ва ривожлантиришга кўмаклашиш;

талабаларни спорт клублари ва турли спорт мусобақаларида фаол иштирокини таъминлаш, улар орасида соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш;

талабаларда миллий ва умуминсоний қадриятларга ҳурмат руҳини шакллантириш, юксак ахлоқий ғазилатларни тарғиб қилиш, уларни Ватанга муҳаббат, қонунчилигимизга ҳурмат руҳида тарбиялаш;

талабаларда ўқув интизомини мустаҳкамлаш, уларда ижодий фикрлаш, ҳалоллик, тўғри сўзлик каби хислатларни ривожлантириш, университет ҳаётидаги ижтимоий-маданий тадбирларида фаол иштирокини таъминлаш;

талабаларни бой тарихий, миллий анъаналаримизга ёт бўлган иллатларга (терроризм, сепаратизм, прозелитизм, диний ақидапарастлик, миссионерлик, “оммавий маданият”, наркомания ва жиноятчилик) муросасизлик руҳида тарбиялаш;

талабаларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш, уларга яратилаётган шароит ва имкониятларни етказиш, ўқиш, илм билан шуғулланиш, яшаш ва дам олишлари учун зарур шароитларни таъминлашга кўмаклашиш;

университет психологи билан ҳамкорликда талабаларга ижтимоий-психологик ёрдам кўрсатишни ташкил этиш, талабаларнинг ижтимоий-психологик портретини шакллантириш;

ногиронлиги бўлган ва кам таъминланган талабаларга алоҳида ғамхўрлик қилиш ва уларга тегишли тартибда ижтимоий ёрдам бериш чораларини кўриш;

талабанинг ахлоқи, муомала маданияти, юриш-туришини ўрганиб бориш, ўзлаштириш кўрсатгичи паст ҳамда тарбияси оғир талабалар билан тизимли ишларни олиб бориш;

университет, ҳудудлар ва республика доирасида ташкил этиладиган тадбирларга талабаларни тартиб билан олиб келиш ва иштирокларини таъминлаш;

университетнинг Одоб-ахлоқ кодекси, Коррупцияга қарши курашиш Дастури (сиёсати), ходим, талаба, ўқувчи ва докторантлари томонидан коррупциявий ҳуқуқбузарликлар содир этишга оғдириш мақсадида мурожаат қилиш ҳолатлари ҳақида хабардор қилиш тўғрисида Низом, Ички тартиб қоидалари (ички меҳнат тартиби қоидалари) ва бошқа локал ҳужжатлар, таълим олувчиларнинг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари билан ўзига бириктирилган талабаларни таништириш ҳамда талабалар томонидан уларга оғишмай риоя этилишини назорат қилиш;

талаба томонидан университет Одоб-ахлоқ кодекси ва бошқа локал ҳужжатлари талаблари бузилганда унга нисбатан чора кўриш тўғрисида университет раҳбариятига таклиф киритиш.

б) Ўқув ва ўқув-услубий соҳада:

талабаларнинг дарсларга қатнашишлари кунлик давоматини юритиб бориш;

талабалар томонидан сабабсиз қолдирилган дарс машғулотлари юзасидан тегишли чоралар кўриш бўйича факультет деканатига билдирги киритиб бориш;

талабаларнинг дарсларни ўзлаштириш даражаларини назорат қилиб бориш, инновацион таълим технологиялари ва ўқув-услубий материаллар, ахборот-ресурслари билан таъминлашга ҳамда ушбу манбалардан кенг ва унумли фойдаланишга кўмаклашиш;

истеъдодли ва иқтидорли талабаларни аниқлаш ва уларни ҳар томонлама камолотга етишини қўллаб-қувватлаш, уларнинг университет, республика, халқаро танлов ва олимпиадаларга мунтазам тайёрлаш ҳамда натижали иштирокини таъминлаш;

иктидорли талабаларни Ўзбекистон Республикаси Президенти ва номдор давлат стипендияларга тавсия этиш учун уларни мунтазам тайёрлаб бориш;

талабаларнинг дарсдан бўш вақтларида ўз устида мустақил ишлашини ташкил этиш;

талаба ҳақида факультет деканатига тушаётган маълумот асосида гуруҳ сардори билан биргаликда профессор-ўқитувчилар билан суҳбатлашиш, ўзлаштириши паст талабага ёрдамлашиб, ўзлаштириш кўрсаткичи юқори бўлган талабани унга бириктириши, кўшимча дарслар ва маслаҳатлар ташкил этиш, фанлар бўйича академик карзларини белгиланган муддатда топширишини назорат қилиш.

в) Илм-фан, инновация ва тадқиқотлар соҳасида:

истеъдодли ва иқтидорли талабаларни илмий тўғараклар ва мактабларга жалб этиш;

талабаларни инновацион стартапларга жалб этиш ва уларнинг ижодий фаолликларини йўналтириш;

талабаларни турли илмий тадбирлар: конференциялар, семинарлар, республика ва халқаро миқёсдаги олимпиадалар ҳамда форумларда иштирок этишларини ташкил этиш;

талабаларнинг халқаро грантлар ва лойиҳаларда катнашишларига кўмак бериш ва рағбатлантириш, илм-фан ва тадқиқотларда фаол иштирок этаётган талабаларни университет раҳбарияти ва жамоат ташкилотлари томонидан рағбатлантирилишини ташкил этиш;

истеъдодли талаба-ёшларга илмий мақолалар ёзишда маслаҳатлар бериш ва чоп этишда ёрдам кўрсатиш;

талабаларни келгусида илмий фаолият олиб боришларида уларга яқиндан ёрдам бериш.

3-боб. Тьюторларнинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари

7. Тьюторлар қуйидаги ҳуқуқларга эга:

ўзига бириктирилган академик гуруҳларининг дарсларини, талаба давомати ва дарс сифатининг мониторингини олиб бориш мақсадида кузатиш;

ўзига бириктирилган академик гуруҳдаги талабалардан заруратга кўра тушунтириш олиш, уларга юклатилган мажбуриятлар бажарилишини талаб қилиш;

ТТЖга жойлашишлари учун талабаларга эълон бериш ва улар томонидан тегишли ҳужжатларни йиғиб тегишинча тақдим этиш ҳамда

ташкил этиладиган комиссия йиғилишида талабаларнинг иштирокини таъминлаш;

ўқув-тарбиявий соҳалардаги муаммоларни бартараф этиш бўйича факультет деканатидан кўмак олиш;

маданий-маърифий тадбирлар ва спорт мусобакаларини ўтказишда масъул таркибий бўлинмалар ва жамоат ташкилотлари билан ҳамкорлик қилиш;

талабага тавсифнома ва академик таътил бериш масаласини ҳал этишда иштирок этиш, талаба ҳақидаги факультет деканатидаги маълумотлардан тўла фойдаланиш;

талабанинг дарсларга қатнашиши, ўзлаштириш ва ижтимоий ҳаётидаги ролига оид таклифларни факультет деканатига киритиш, талабанинг рағбатлантирилиши ёки жазоланиши ва махсус стипендияларга лойиқлиги бўйича хулоса ва фикрномалар бериш;

Ёшлар иттифоқи бошланғич ташкилоти ва Касаба уюшмаси билан биргаликда талаба билимини одилонга баҳоланганлигини назорат қилиш.

8.Тьюторлар куйидаги **мажбурият**ларни бажарадилар:

ўз маҳорати, касбий тайёргарлиги, назарий билим ва иш тажрибасини доимий равишда ошириб бориш;

талабаларнинг шаъни ва кадр-қимматини, обрўсини ҳурмат қилиш;

талабаларнинг психологик ва ўзига хос хусусиятларини, жисмоний ва руҳий саломатлигини, физиологик ривожланишини ҳисобга олиш, жисмоний, аклий, сенсор (сезги) ёки руҳий нуқсонлари бўлган шахсларни ўқитиш учун шарт-шароитлар яратилишига эътибор қаратиш;

талабаларнинг ўқув, маънавий ва илмий фаолиятини мувофиқлаштириш ва мониторинг қилиб бориш;

талабаларнинг ўзлаштириши ва дарсларда иштирок этишини мунтазам назорат қилиб бориш ҳамда таҳлил этиш;

талабалар турар жойларида, ижарадаги ва хусусий хонадонларда яшовчи талабаларнинг яшаш манзилларига мунтазам (ҳар ойда камида бир маротаба) бориб, у ердаги шароитларни ўрганиб бориш ва уларни яхшилаш чораларини кўриш;

ўзига бириктирилган академик гуруҳдаги ҳар бир талаба билан ойига камида икки маротаба алоҳида суҳбатлашиш, талабаларнинг ота-оналари билан мунтазам равишда мулоқотлар ташкил этиш;

академик гуруҳларда “Тьюторлик соатлари” ва “Soft skills” тренингларини дарс жадвали асосида ҳар ҳафтада бир маротаба ўтилишини ташкил этиш ҳамда унинг самарадорлигини таъминлаш;

тьюторлик гурухларидаги талабаларнинг индивидуал йиғма жилдини (портфолиоси) шакллантириш ва юритиш, “Тьюторлик соатлари” дарси ва иш режасидаги тадбирларни қайд қилиш журналини юритиб бориш;

талабалар ҳақидаги шахсий маълумотларни уларнинг розилигисиз ошкор қилмаслик, учинчи тарафга бермаслик;

талабанинг одоби, хулқи ва ички тартиб қоидаларга риоя этиши юзасидан ота-оналар билан мунтазам учрашиб тегишли маълумотларни етказиш;

талабалар ва уларнинг ота-оналарини ёки бошқа қонуний вакилларини устав, давлат аккредитацияси тўғрисидаги сертификат, ўқув дастури ҳамда таълим фаолиятини тартибга солувчи бошқа ҳужжатлар, таълим олувчиларнинг ҳуқуқлари ва мажбуриятлари билан таништириш;

талабалар билан боғлиқ фавқулодда муаммоли вазиятлар юзасидан зудлик билан факультет деканига ахборот бериш;

талабалар ўртасида ҳуқуқбузарлик ва жиноятчиликнинг ҳамда диний экстремизмнинг олдини олиш бўйича мунтазам тушунтириш ишларини олиб бориш;

алкоголь, тамаки ва психотроп воситалар истеъмол қилишнинг зарарли оқибатлари хусусида доимий профилактик ишларни ташкил этиш;

моддий ёрдамга мухтож талабаларни аниқлаш, уларни ижтимоий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш бўйича факультет деканига таклиф киритиш;

талабаларнинг Одоб-ахлоқ кодекси ва бошқа ички (локал) ҳужжатларда белгиланган талабларга мос равишда бўлишларини назорат қилиш ва ушбу ҳужжатларни бузган талабаларга тегишли чоралар кўриш юзасидан факультет деканига билдирги киритиш;

ўзи масъул этиб белгиланган талабалар клуби ва тўғарақлар ишини ташкил этиш ва мувофиқлаштириш.

4-боб. Тьюторлар фаолиятини ташкил этиш

9. Университетда тьюторлар фаолияти белгиланган штат жадвалига мувофиқ ташкил этилади.

10. Тьютор лавозимида асосий иш жойи сифатида олий маълумотга эга бўлган шахслар қабул қилинади.

11. Тьюторларга талабалар бириктирилганда уларнинг сони қоида тариқасида 100-250 нафар атрофида бўлади.

12. Тьюторлар ўз фаолиятларига оид ҳисоботларни ҳар ойда факультет деканига ва ҳар чоракда Ёшлар масалалари ва маънавий-маърифий ишлар бўйича проректорга Маънавият ва маърифат маркази орқали тақдим этиб борадилар.

13. Тьюторлар ўзига бириктирилган академик гуруҳларда талабалар билан самарали иш олиб боришига қараб, қўшимча равишда моддий рағбатлантириб борилиши мумкин.

14. Тегишли фаолият йўналиши бўйича декан ўринбосарлари ўз ваколати доирасида тьюторлар фаолиятини мувофиқлаштириб боради.

15. Тьюторлар ўқув йили учун тасдиқланган иш режаси асосида маънавий-ахлоқий тарбия ва бошқа турдаги ишларини олиб борадилар. Режа бўйича ишлар махсус шаклдаги тьюторлик ишчи журналида қайд этиб борилади.